

Energizarea Europei

Partea 1

**Creștere favorabilă
incluziunii:**

**Inflația erodează
câștigurile salariale**

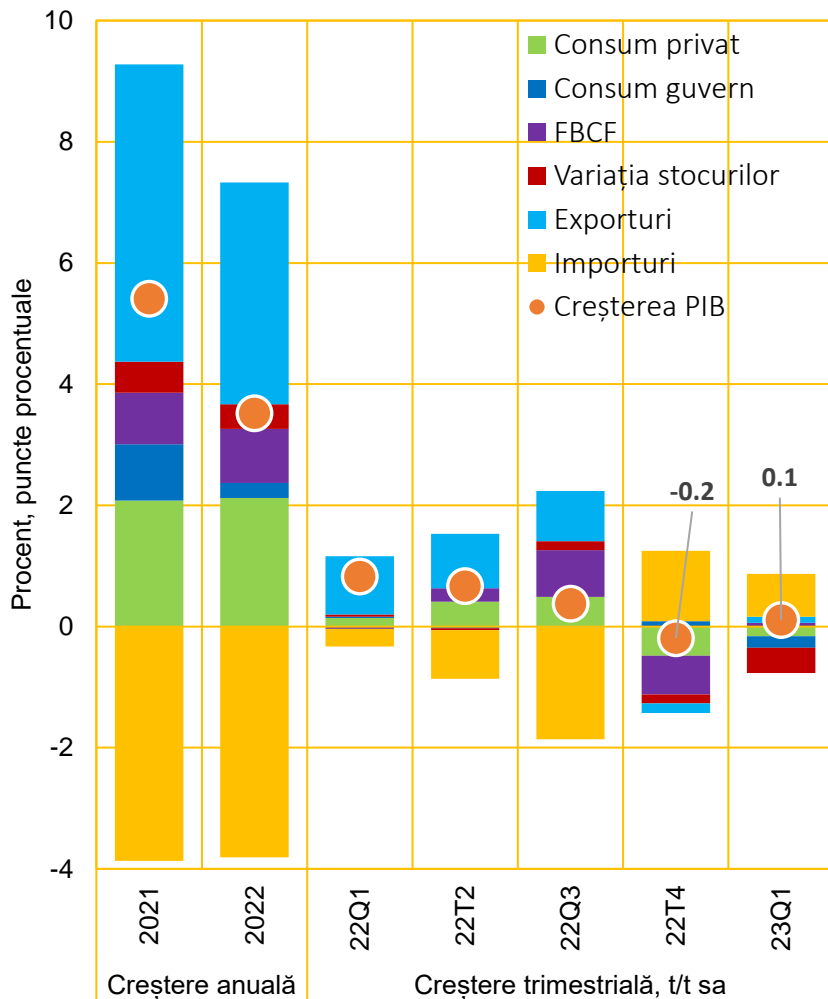

Perspectiva UE

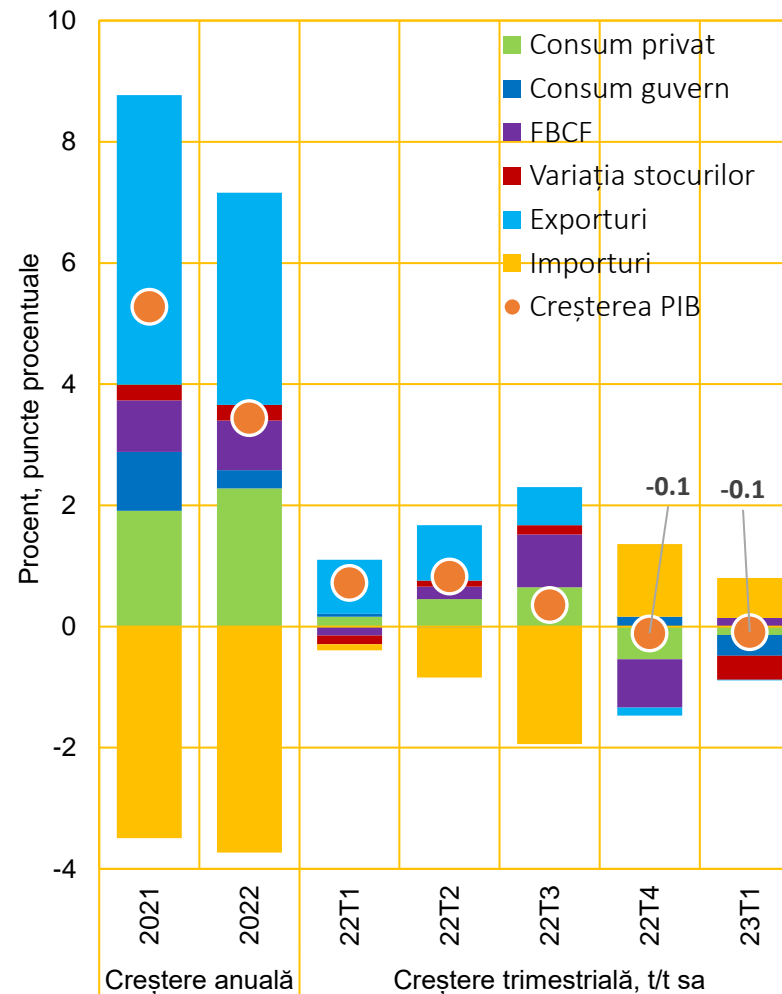
Reziliență în scădere

Activitatea economică din UE a stagnat la începutul anului 2023, pe fondul turbulențelor macroeconomice persistente

UE: Contribuții la creșterea PIB

ZE: Contribuții la creșterea PIB

Activitatea economică modestă provenită din:

- Înăsprirea politicii monetare
- Criza costului vieții
- Incertitudine ridicată
- Mediu global dificil

La rândul său, producția s-a contractat în:

- 44% din economiile UE în 22,T4
- 30% din economiile UE în 23,T1

Creșterea economică a zonei euro este preconizată la 0,4% în 2023 și la 1,3% în 2024...

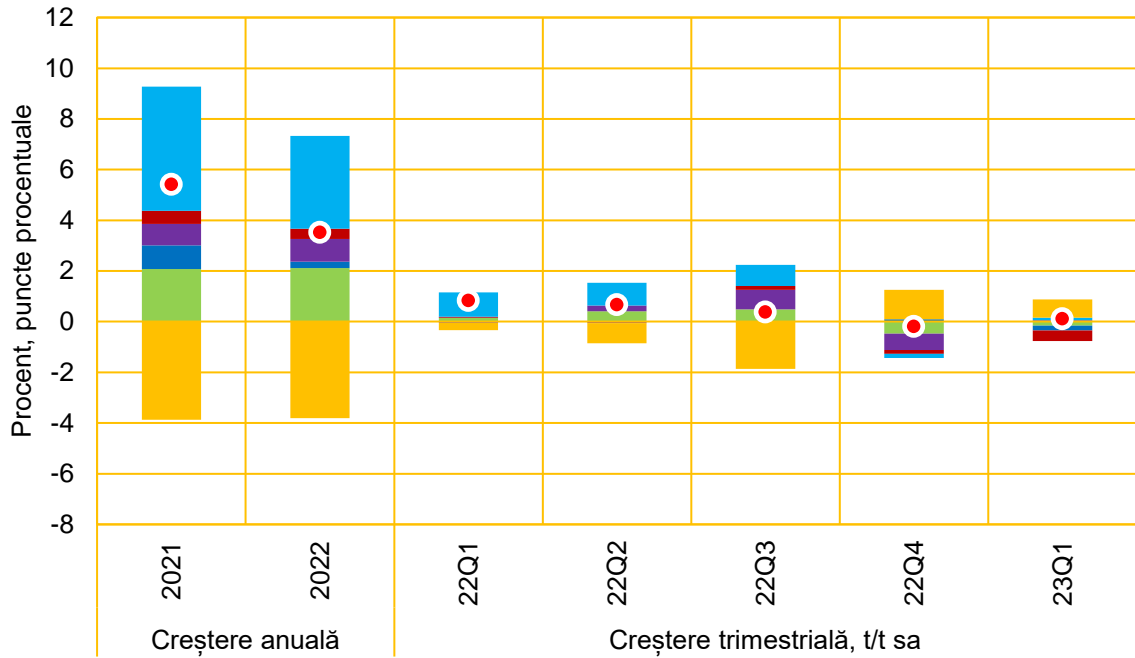
Sursa: Eurostat.

Notă: ZE- zona euro, FBCF – Formarea brută de capital fix

Creșterea economică a României a încetinit și ea, scăzând la 0,2% în 2023, T1 — în tandem cu slăbirea activității economice în UE

Performanță modestă, dar mai bună în 2023, T1 decât se aștepta, în contextul în care schimburile comerciale au beneficiat de pe urma scăderii prețurilor la energie

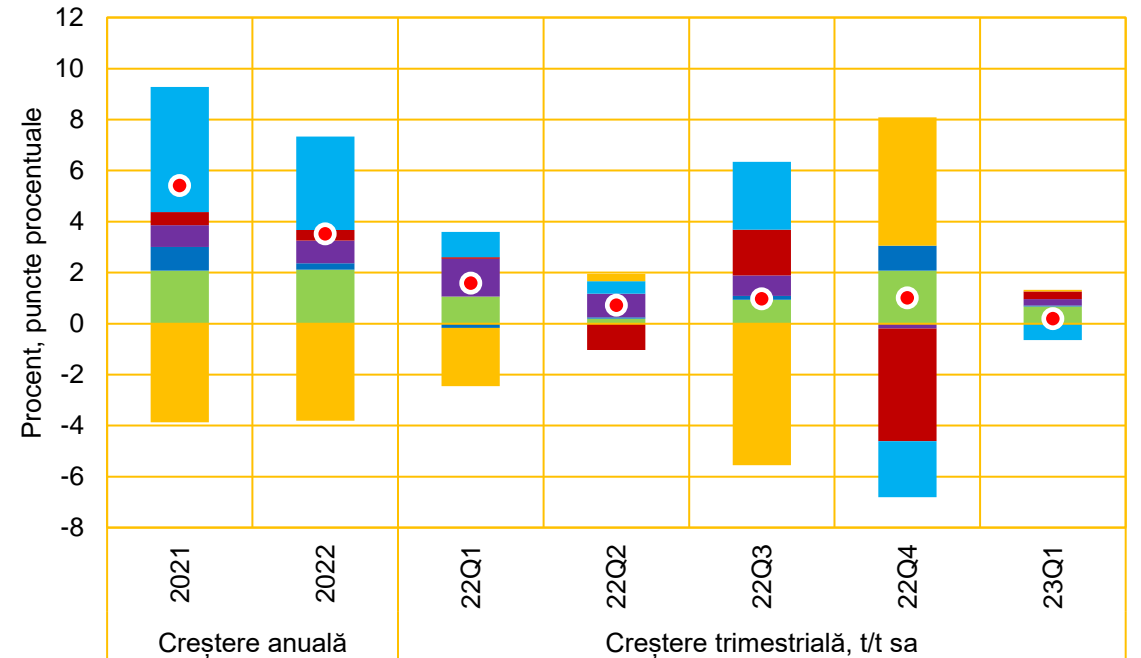
(Creșterea PIB-ului UE27 pe categorii de utilizări)

■ Consum privat   ■ Consum guvern   ■ FBCF   ■ Variația stocurilor
■ Exporturi   ■ Importuri   ● Creșterea PIB

Cererea internă impactată de inflația persistentă care a erodat veniturile

(Creșterea PIB-ului României pe categorii de utilizări)

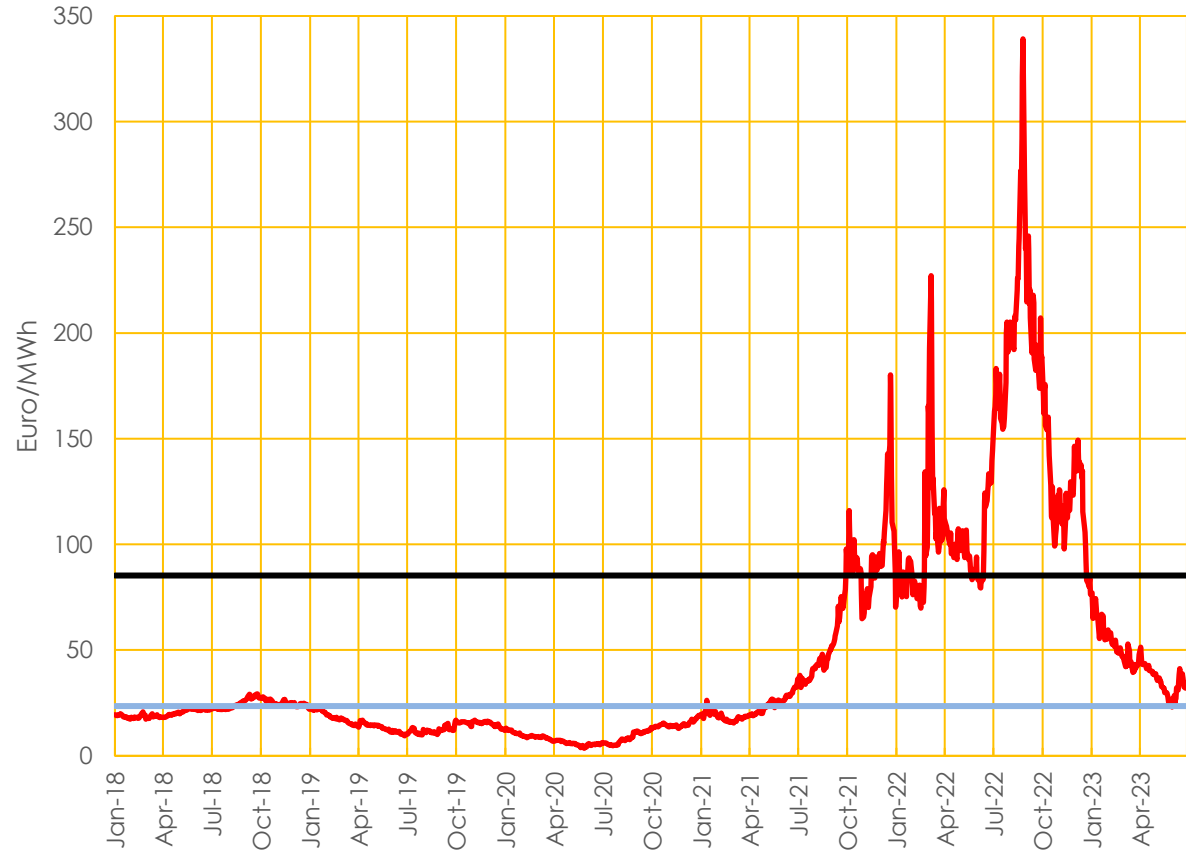
■ Consum privat   ■ Consum guvern   ■ FBCF   ■ Variația stocurilor
■ Exporturi   ■ Importuri   ● Creșterea PIB

Sursa: Eurostat, Haver Analytics, Banca Mondială.

Notă: FBCF – Formarea brută de capital fix, date ajustate sezonier și în funcție de numărul de zile lucrătoare

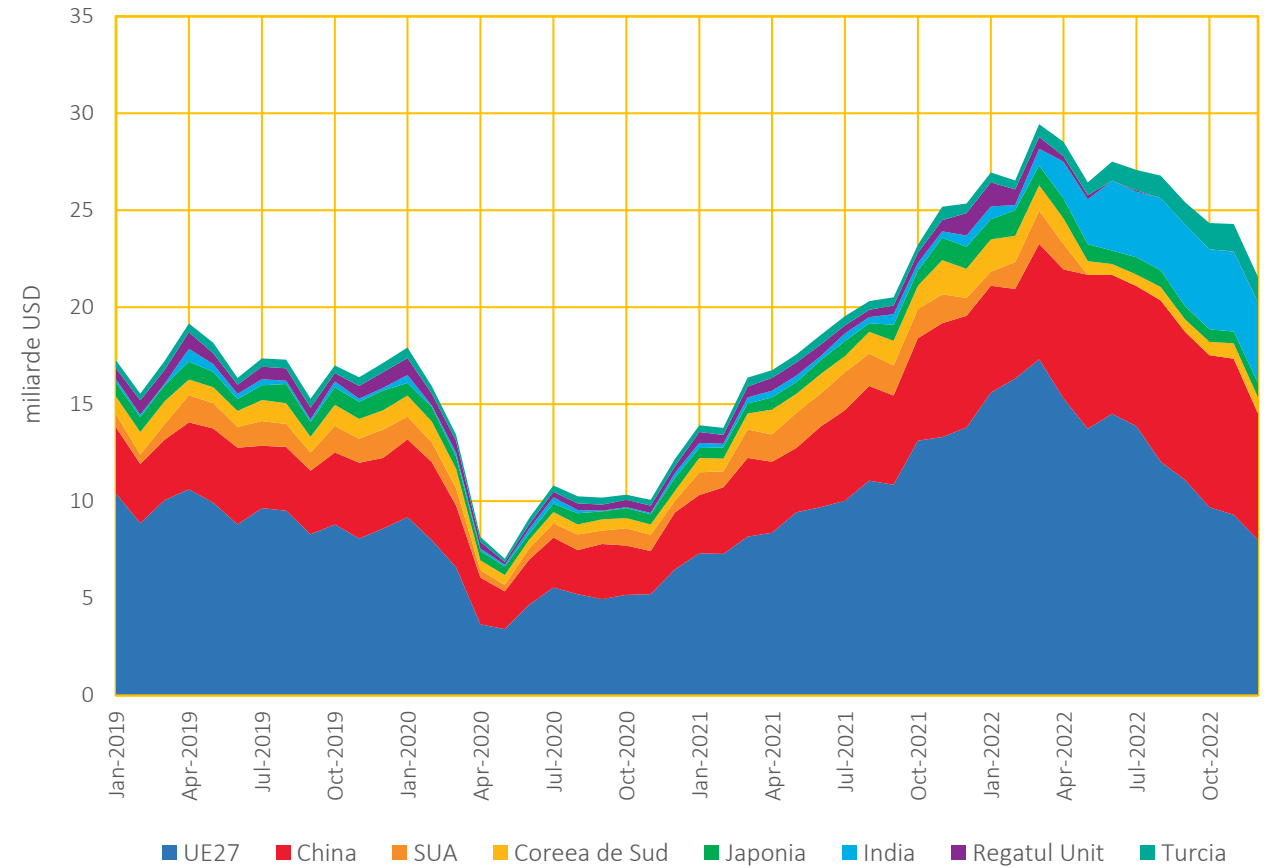
Prețurile la energie au scăzut de la vârful de anul trecut, dar rămân cu 35% peste media 2018-21

Prețurile gazelor naturale în Europa

— Prețuri gaze naturale în Europa — 2018-21 medie — Preț pre-invație (media ianuarie 2022)

Destinațiile exporturilor de combustibili minerali din Rusia

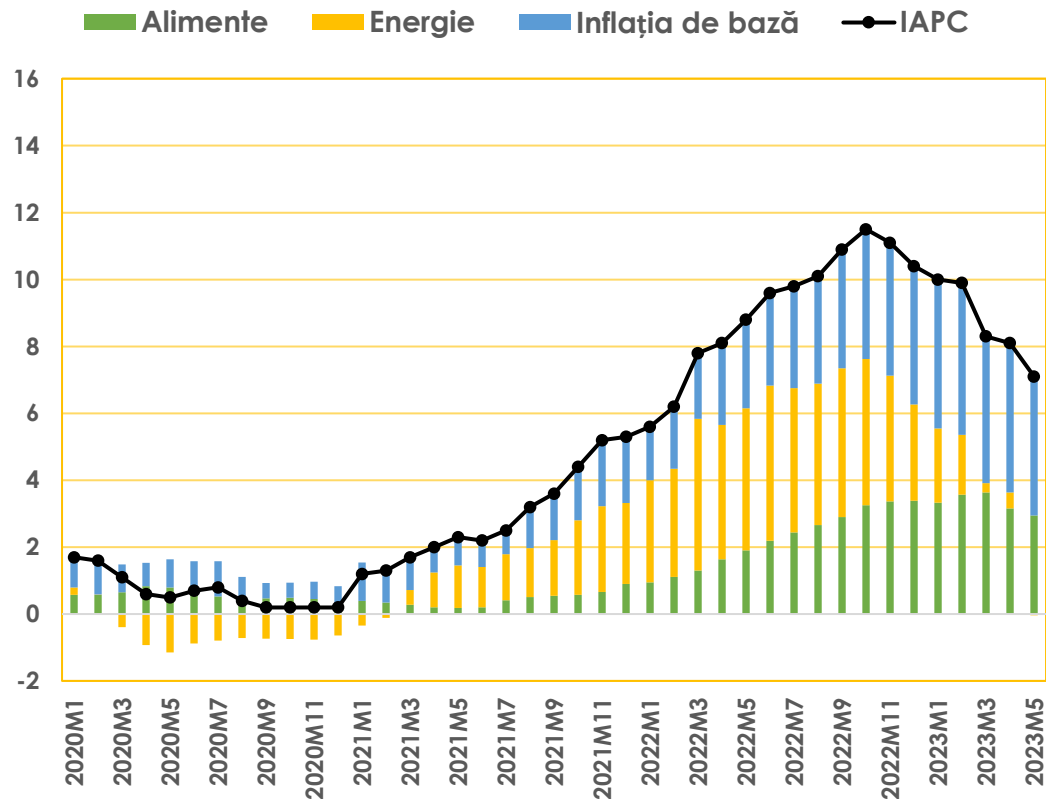
■ UE27 ■ China ■ SUA ■ Coreea de Sud ■ Japonia ■ India ■ Regatul Unit ■ Turcia

Sursa: Bruegel pe baza Eurostat, Administrația Generală a Vămirilor - Republica Populară Chineză, Biroul de recensământ al Statelor Unite, Serviciul Vamal Coreean, Ministerul Finanțelor - Statistici comerciale din Japonia, Ministerul Comerțului și Industriei - Guvernul Indiei, Oficiul Național de Statistică (Regatul Unit), Institutul de Statistică din Turcia

Inflația rămâne în continuare ridicată în UE, inclusiv în România, în contextul unei inflații de bază ridicate și majorării prețurilor alimentelor

Inflația de bază persistentă poate prelungi ciclul de înășpire monetară

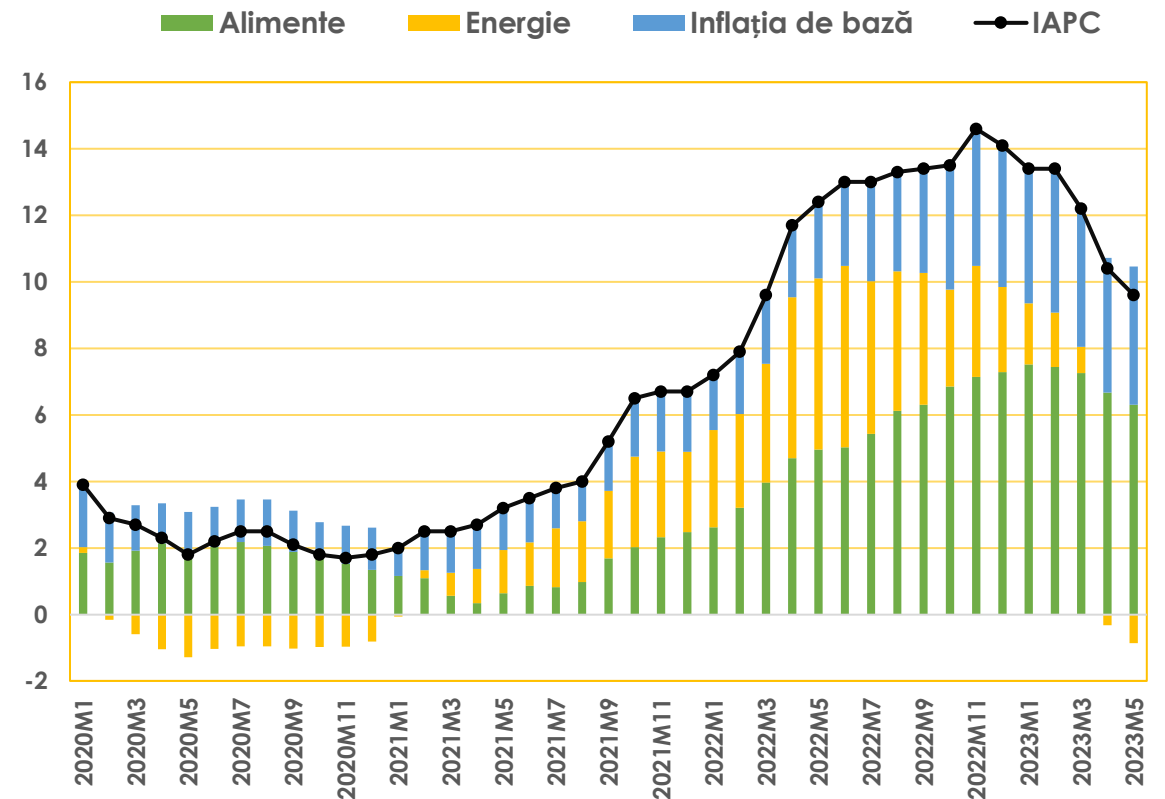
(UE27: Contribuția la inflația IAPC, 2020M1-2023M5)

Sursa: Eurostat și calculele personalului BM
Notă: IAPC – indicele armonizat al prețurilor de consum, în procente, y/y

Prețurile alimentelor procesate sunt mai mari în România decât media UE27, punând presiune pe inflația de bază

(România: Contribuția la inflația IAPC, 2020M1-2023M5)

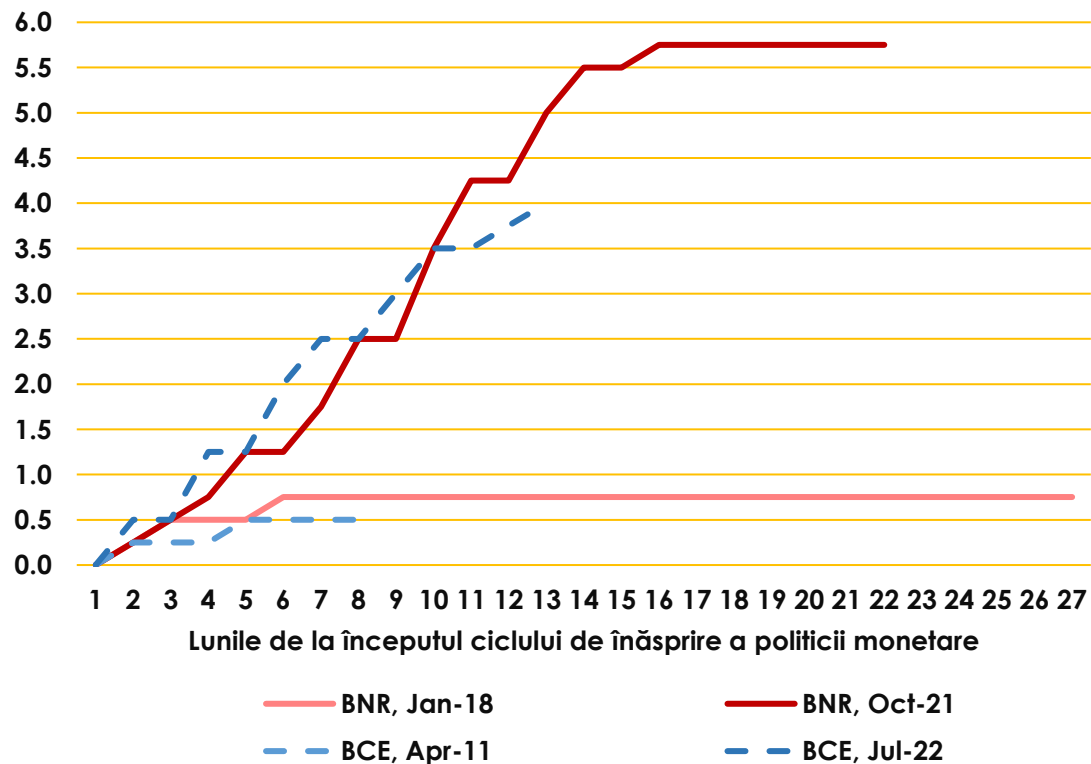

Sursa: Eurostat și calculele personalului BM
Notă: IAPC – indicele armonizat al prețurilor de consum, în procente, y/y

Condițiile de finanțare s-au înăsprit în paralel cu majorarea ratelor de politică monetară, inclusiv în România

BCE și BNR au reacționat mai energic decât în ciclurile de înăsprire anterioare

Puncte procentuale

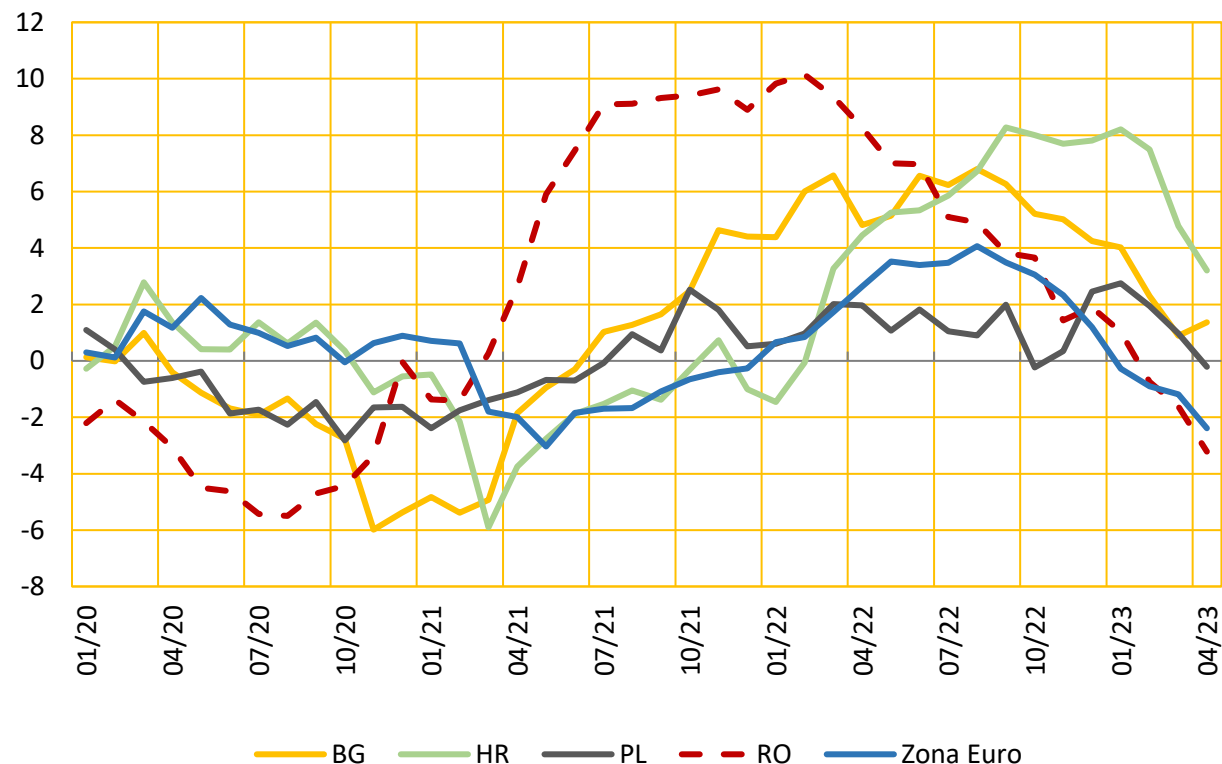
Sursa: BCE, Haver Analytics.

Notă: BCE – Banca Centrală Europeană, BNR - Banca Națională a României. Ultima observație este iunie 2023 pentru actualul ciclu de înăsprire

Dinamica creditării rămâne pozitivă, dar a încetinit după redresarea inițială post-pandemică

(Impulsuri de creditare bancară)

Procent, an pe an

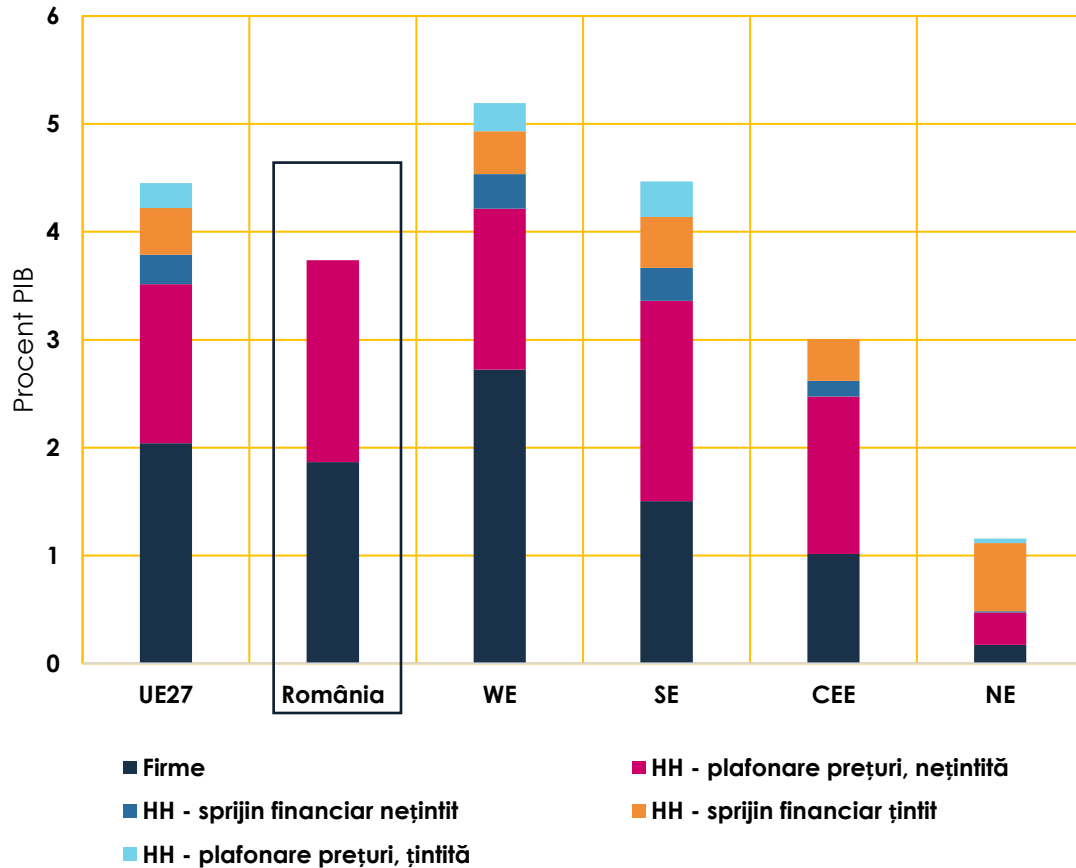

Sursa: BCE, Haver Analytics.

Notă: Modificarea dinamicii creditelor.

Este nevoie de o politică fiscală mai strictă după acordarea unui sprijin considerabil preponderent nețintit, dar consolidarea fiscală ar putea limita creșterea economică pe termen scurt.

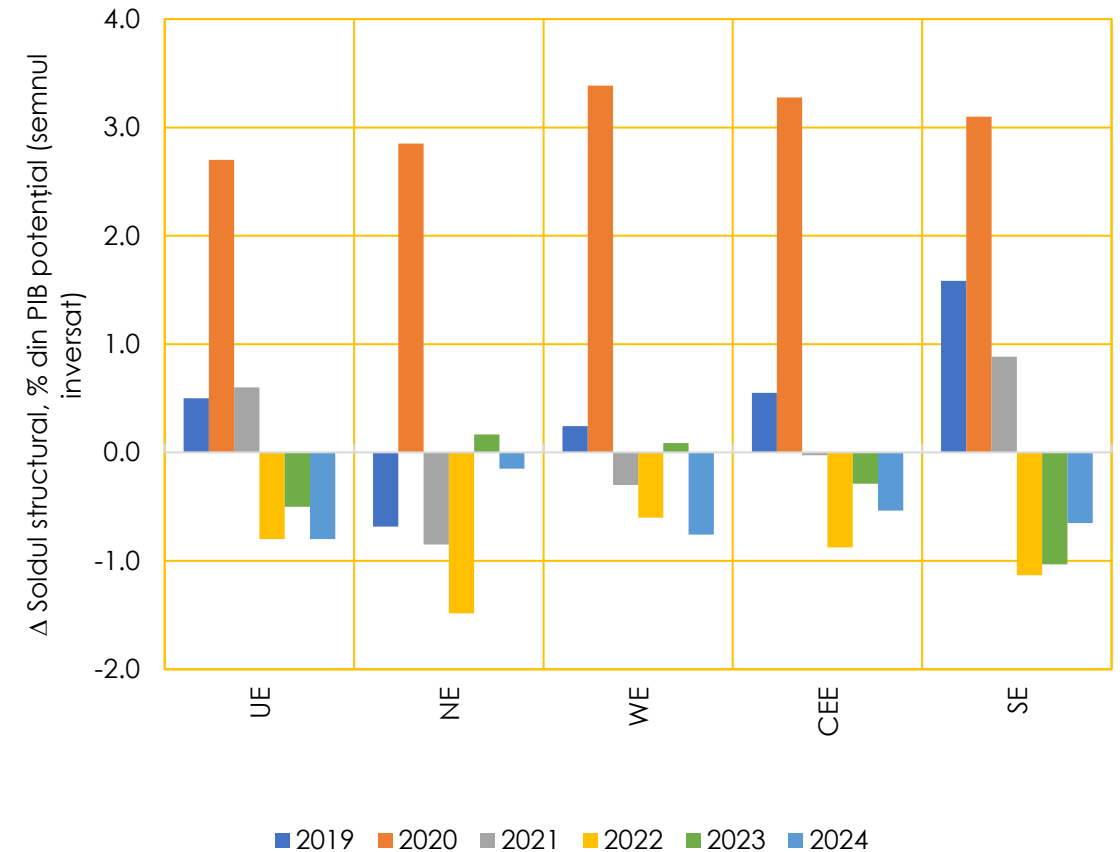
Sprijinul fiscal pentru a răspunde crizei costului vieții, pe regiuni ale UE, 2021M9-2023M3

Sursa: Adaptat după datele din Amaglobeli and others (2023), Eurostat, și calculele personalului BM.

Notă: În procent din PIB 2021 pentru ilustrarea dimensiunilor relative, HH - gospodării.

Impulsuri fiscale

Sursa: AMECO. Mediile simple pentru regiuni.

Riscuri de evoluție negativă

Creșterea economică modestă în scenariul de bază lasă economia vulnerabilă la șocuri negative suplimentare – majoritatea riscurilor de evoluție negativă reflectă înrăutățirea ipotezelor din scenariul de bază.

Combinăția dintre încetinirea creșterii economice, inflația persistentă și înăsprirea condițiilor financiare pe fondul unor niveluri ridicate de îndatorare mărește riscul de încetinire a creșterii economice, de tensiuni financiare, de presiuni fiscale continue și de investiții reduse:

- **O inflație persistentă**, în special în țările mai sărace ale UE, pe fondul presiunilor continue în ceea ce privește inflația de bază, precum și a dinamicii prețurilor la alimente și la servicii.
- **O politică monetară mai strictă decât se așteaptă**, deoarece este posibil ca băncile centrale să fie nevoite să majoreze ratele de politică monetară mai mult decât se preconizează în prezent pentru a ține în frâu inflația, existând o incertitudine substanțială cu privire la impactul în ceea ce privește amploarea și evoluția ciclului de înăsprire monetară.
- **Tensiunile din sectorul bancar** ar putea rezulta din combinația dintre o înăsprire suplimentară a politicii monetare, o creștere mai slabă și scăderea încrederii într-un mediu cu un grad ridicat de îndatorare.
- **Incetitudinea sporită** cauzată de invazie ar putea continua să diminueze investițiile
- **Securitatea și independența energetică** continuă să joace un rol proeminent pe agenda politică a UE, mai ales în contextul reducerilor actuale ale aprovizionării cu energie și al volatilității prețurilor mondiale ale materiilor prime.
- **Fluxurile comerciale și de investiții** ar putea continua să se fragmenteze în paralel cu o intensificare a invaziei Rusiei în Ucraina.

Economia României se confruntă cu mai multe provocări

Perspectiva încetirii creșterii economice exacerbează provocările generate de accentuarea dezechilibrelor externe și creșterea ratelor sărăcie

- **Reziliența în scădere a economiei României, similar cu evoluțiile la nivel mondial și în UE.** Creșterea economică a decelerat la 0,2 % trimestru-la-trimestru în T1 2023 și se preconizează că va încetini până la aproximativ 2,6 % în 2023 (Banca Mondială GEP).
- **Inflația ridicată** a erodat puterea de cumpărare a gospodăriilor și a dus la creșterea sărăciei. Rata anuală a inflației este în scădere în ultimele luni, pe fondul scăderii prețurilor la energie. Cu toate acestea, dinamica prețurilor la alimente rămâne ridicată, afectând în mod disproporționat gospodăriile mai sărace.
- O rată a inflație mai ridicate ar putea duce la o creștere a **ratei sărăciei** cu 1,8 puncte procentuale, măsurată prin prisma pragului de sărăcie de 6,85 USD (PPP 2017). Cele mai sărace gospodării au înregistrat cele mai mari pierderi relative de bunăstare, simulările indicând pierderi de venituri reale de aproape 8% pentru cea mai săracă decilă de venituri.
- **Dezechilibrele externe** ale României au crescut în ultimii ani. Începând cu 2018, țara a înregistrat o creștere a deficitelor gemene - fiscal și de cont curent, coroborată cu o politică fiscală expansionistă. Cele două mari șocuri externe, mai întâi pandemia și apoi războiul, au exacerbat aceste dezechilibre.

Dinamica inflației UE

Abordare bazată pe model

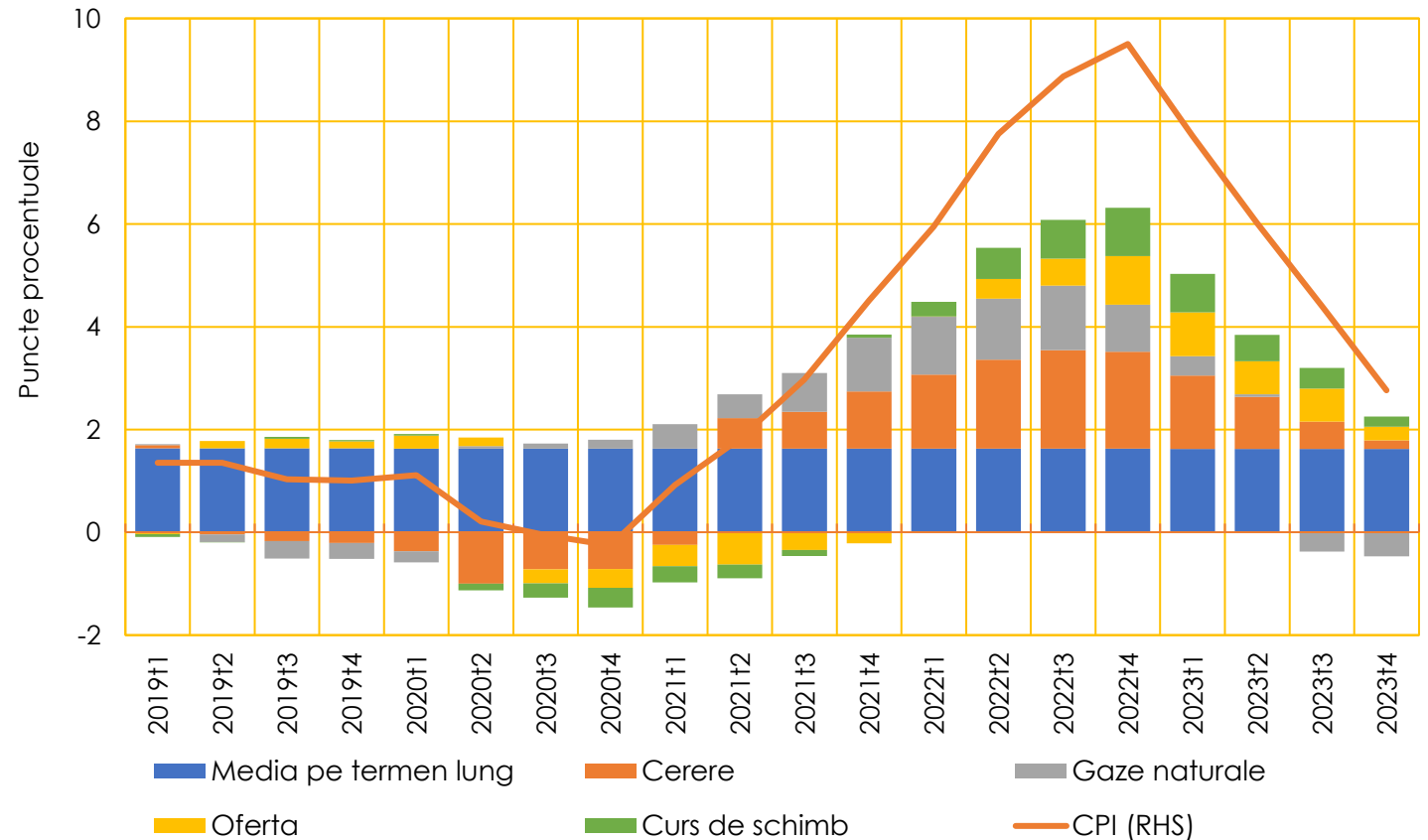
O abordare bazată pe modele sugerează că prețurile la energie și factorii externi au jucat un rol în dinamica accentuată a inflației

Inflația din zona euro determinată de:

- Reziliența anterioară a cererii
- Întreruperi ale aprovizionării cauzate de pandemie și de invazia Rusiei în Ucraina
- Prețuri ridicate la energie
- Transmiterea deprecierii cursului de schimb

Până la sfârșitul anului 2023, inflația din zona euro se aștepta să scadă la aproximativ 3% - în conformitate cu proiecțiile BCE

Descompunerea inflației în zona euro, estimări bazate pe model ale deviației de la țintă/medie

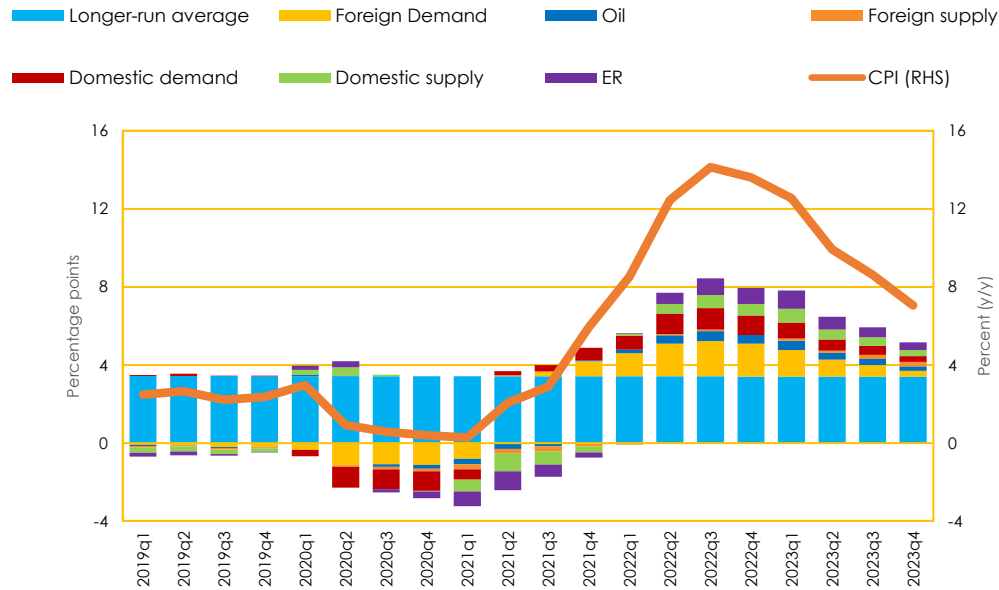

Sursa: Bloomberg, Eurostat, Haver Analytics, J.P. Morgan, Banca Mondială.

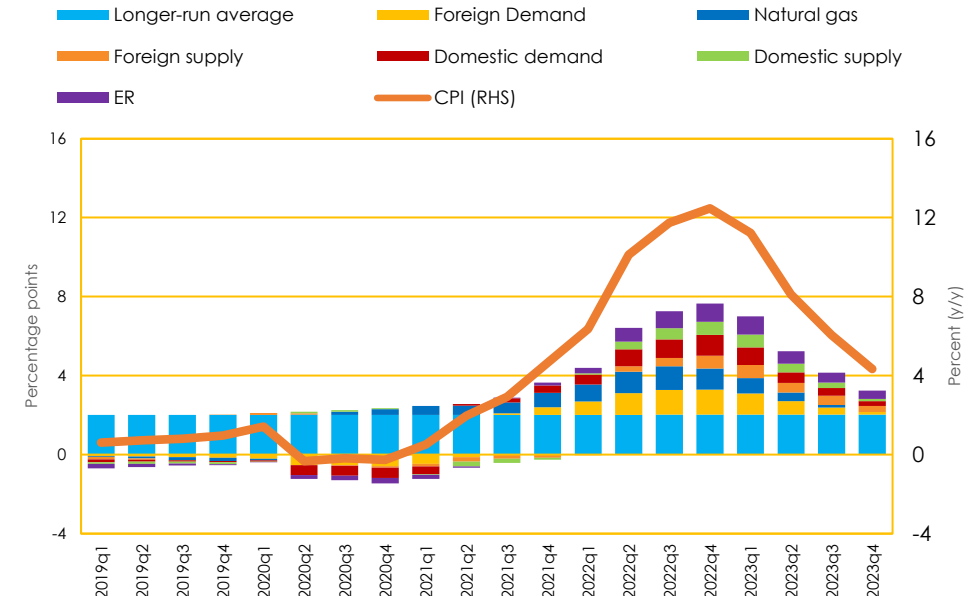
O abordare bazată pe modele sugerează că prețurile la energie și factorii externi au jucat un rol în dinamica accentuată a inflației

Descompunerea inflației pe țări, estimări bazate pe model ale deviației de la țintă/medie

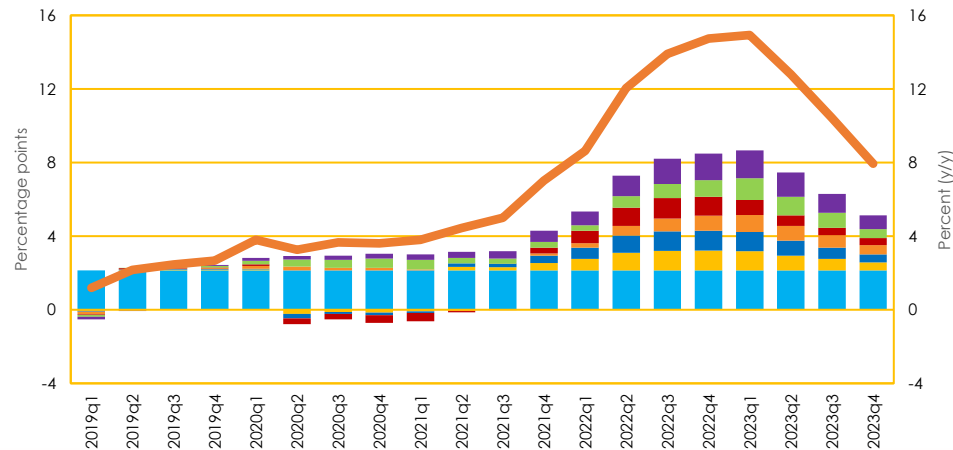
Bulgaria

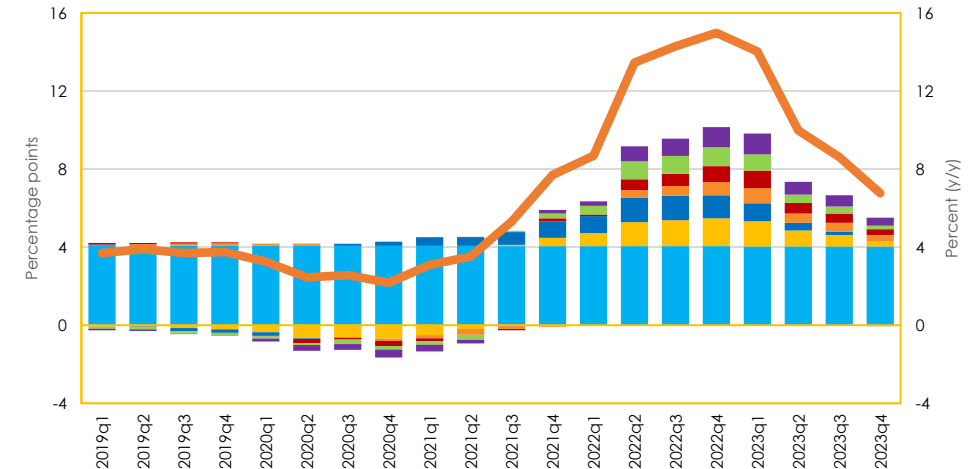
Croația

Polonia

România

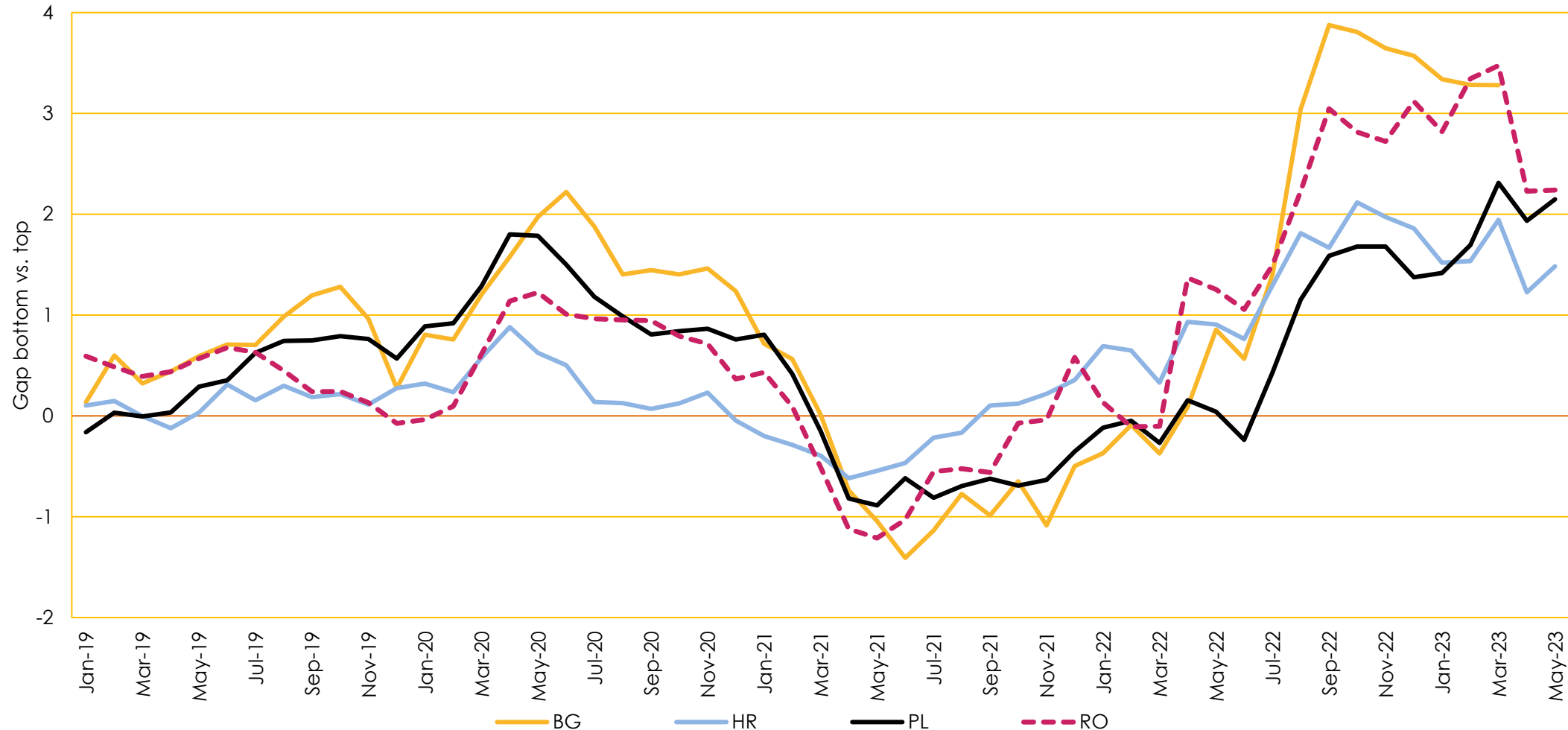

Creștere favorabilă incluziunii

**Inflația erodează progresele anterioare în
ceea ce privește incluziunea**

Inflația persistentă i-a afectat în mod disproporționat pe cei mai săraci în ultimul an

Diferența de inflație între chintila inferioară și cea superioară a veniturilor, pe țări

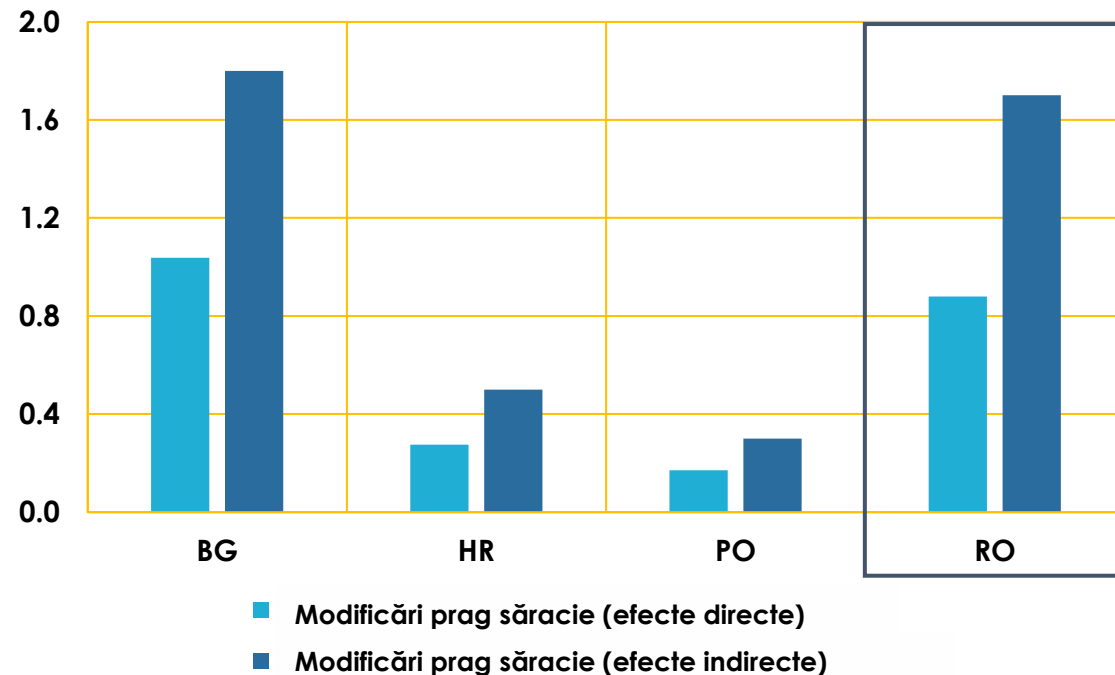

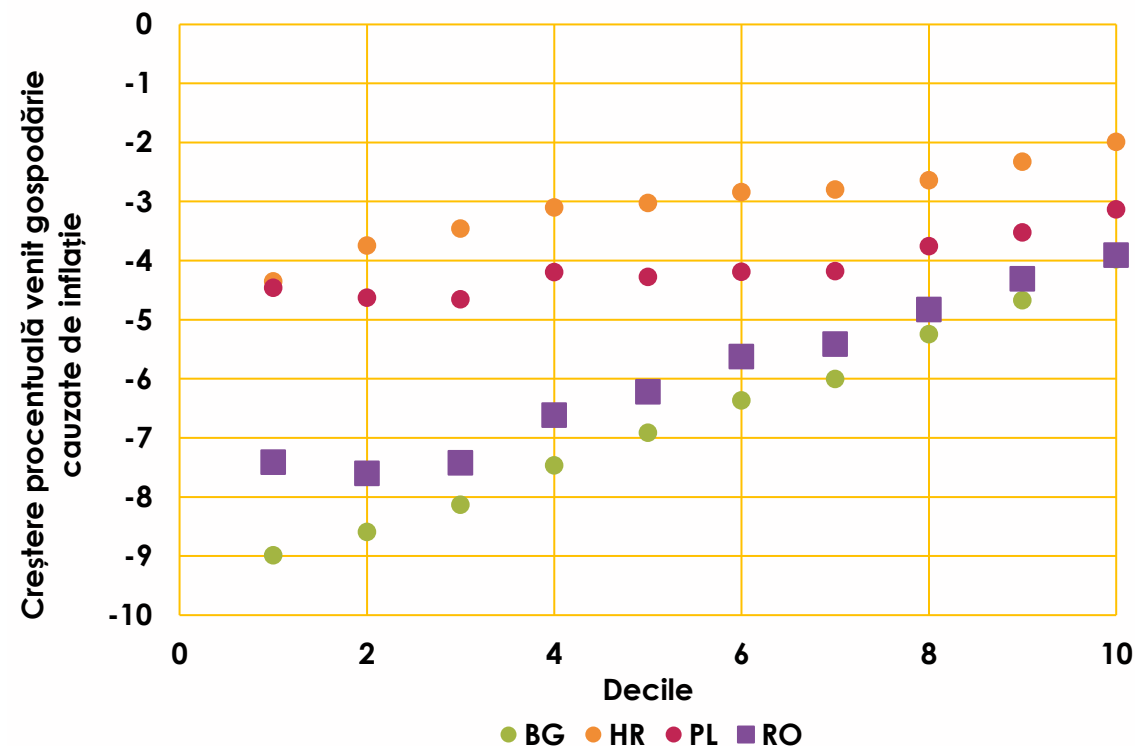
Inflația persistentă ar putea duce la creșterea sărăciei, în principal prin canale indirecte

Modificări ale sărăciei ca urmare a inflației componentelor alimente și energie, impact direct și indirect, prag de sărăcie de 6,85 USD (2017 PPP) - Simulări

Modificarea sărăciei, puncte procentuale

Modificări ale venitului disponibil al gospodăriilor, pe decile de venit (efecte directe) - Simulări

Sursa: Banca Mondială - micro-simulări bazate pe indicii armonizați ai prețurilor de consum (HICP) de la Eurostat și pe cele mai recente date disponibile privind consumul din HBS și pe datele privind veniturile din UE-SILC.

Notă: Modificările simulate ale sărăciei reprezintă diferența dintre ratele de bază ale sărăciei, construite pe baza venitului pe cap de locuitor al gospodăriilor din EU-SILC 2020 și 2019 pentru Polonia, și sărăcia simulată, rezultată din microsimulări. Pentru simularea impactului direct, folosim modificările inflației din octombrie 2022 în raport cu octombrie 2019 și presupunem că elasticitatea prețurilor cererii este aceeași pentru alimente și energie, dar elasticitatea prețurilor diferă în funcție de distribuția veniturilor. Pentru simularea efectului indirect, folosim modificările detaliate ale prețurilor ca urmare a șocului energetic într-un model CGE.

Recomandări de politici

**Gestionarea contextului actual caracterizat
prin presiuni ciclice și structurale**

Recomandări de politici

Guvernele se confruntă cu provocarea de a gestiona presiuni multiple concomitent cu constrangeri ale politicii macroeconomice după o serie de șocuri negative. Susținerea creșterii economice va necesita accelerarea reformelor structurale, care au rămas în plan secund, în contextul crizelor multiple.

Mentținerea stabilității economice este necesară pentru a evita agravarea încetinirii economice, în timp ce reformele structurale sunt necesare pentru o creștere sustenabilă pe termen lung.

- **Sprijinul politicii fiscale trebuie să fie oportun, bine direcționat, limitat în timp și transparent** pentru a sprijini consolidarea fiscală treptată.
- **Consolidarea sistemului de protecție socială pentru a sprijini cele mai sărace gospodării**, cu ajutorul unor cheltuieli mai mari pentru programele orientate spre combaterea sărăciei, cu o mai bună direcționare și acoperire precum și reducerea pierderilor.
- **Reducerea costurilor de sprijinire a firmelor** prin încurajarea inovațiilor în direcția îmbunătățirii eficienței, condiționarea sprijinului guvernamental de economiile de energie și îmbunătățirea direcționării prin concentrarea asupra firmelor viabile.
- **Tranziția ecologică necesită investiții semnificative** în capitalul uman și fizic și progrese tehnologice —necesită mai multă participare a sectorului privat.
- **Țările UE trebuie, de asemenea, să stimuleze productivitatea**, inclusiv prin consolidarea politicilor de inovare, prin creșterea cheltuielilor pentru cercetare și dezvoltare și prin promovarea spiritului antreprenorial — care pot fi completate prin reducerea distorsiunilor din piața și prin promovarea unui mediu mai competitiv.

Deblocarea potențialului de creștere pe termen lung al României necesită o atenție reînnoită acordată reformelor

---

Planul național de redresare și reziliență (PNRR) promovează reforme și investiții cheie, care pot stimula potențialul de creștere, pot facilita tranzițiile ecologice și digitale și pot completa lacunele de infrastructură.

Îmbătrânirea

- **Reforma pensiilor** pentru a crește echitatea și sustenabilitatea fiscală pe termen lung

Instituții

- **Reforme ale politicii fiscale și ale administrației fiscale** pentru creșterea veniturilor la buget
- **Reforme bugetare** pentru sporirea disciplinei și eficienței cheltuielilor publice
- **Reforme ale salarizării în sectorul public** pentru a consolida performanța și sustenabilitatea fiscală
- **Reforme ale întreprinderilor de stat** pentru a îmbunătăți guvernanta corporativă

Incluziune

- **Reforme în domeniul asistenței sociale** pentru consolidarea incluziunii

Ecologie

- **Reforme în sectorul energetic** pentru a reduce dependența de combustibili fosili și a îmbunătăți eficiența

Digital

- **Digitalizarea sectorului public** pentru a stimula productivitatea și calitatea serviciilor publice

Muğumesc!